

Panis Evangelici Fragmenta Qvadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosé & sedulo collecta, Sanctorum Patrum,
variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et
Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ
Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas
Conciones fideli Populo ...

**Lingendes, Claude de
Coloniae Agrippinae, 1689**

XL. Quæ quarta est de oratione, Totam mulieris Chananææ Historiam
tractat.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56356](#)

ri zelotypi, qui uxorem deprehendit in adul- quid in oratione cum Deo tractare possint,
terio, non parcer in die vindictæ, nec acquiescat ubi tam multa, eaque maximi momenti
cujusquam precibus, nec suscipiet pro redempti- sunt à nobis Deo proponenda, & petenda:
one dona plurima: Idcirco præveni faciem ejus neque id semel, sed quotidie, sed semper, sed
in confessione, & dispone sermones tuos in ju- ut monet Christus, omni tempore. Vnde mo-
dicio: Certè Christus hoc unū nos docuit re- gaudium vestrum sit plenum: Veniet illud
mediū Lu. 21. postquam docuit gravitaté eorū tempus, cùm oratio nostra vertetur in lau-
quæ nos manent in morre, & in judicio: Vi- dem, & in actionem gratiarum: In illa die non
gilate itaque omni tempore orantes, ut digni ba- me rogabitur quidquam: quid enim petat am-
becamini fugere ista omnia quæ futura sunt, & sta- plius, qui possidebit omnia? hoc unum tunc
re ante faciem filij hominis. Quæcum ita sint,
Audatores, facile intelligitis, quæm in magna
fusæ salutis negligentia passim vivant Chri- vide-
stiani, & quæm longè falliantur, cùm nesciunt nabimus, ibi amabimus ibi laudabimus, ibi reg-
nabimus in sacerdotaliæ cula sæculorum. Amen.

FERIA QVINTA

DOMINICÆ PRIMÆ
IN QUADRAGESIMA.
CONCIO QUARTA
DE ORATIONE

Ubi tractatur tota Mulieris Chananaæ Historia.

O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis. Matth. 25.

UONIAM de Oratione à ponam, ut quæ hactenus à nobis de oratione
nobis dictum est, occasione dictasunt intanto exemplo, ipso facto, vobis
Mulieris Chananaæ, in qua expressa ostendam: eaenim de causa om-
cùm universa quæ ad oratio- nis illa historia ab Evangelistis enucleatius
nem spectant, ita sint expres- descripta est. Etante omnia vide totius rei,
sa, ut de ea muliere agere, sit & miraculi occasionem. Cùm enim Iudei
decoratione tractare, æquum que à Christo dicta erant, minus bene accepis-
est ut illud exemplum, vobis uberioris pro- sent, & jam tempus appropinquaret, quo
re gnum

regnum Dei ab eis transferetur, *egressus inde, secessit in patres Tyri & Sydonum*, hoc est in loca illis Civitatibus Gentilium vicina; hac loci mutatione, quantum desideraret Gentium vocationem ostendens, & veluti rei futuræ- dens præfigum, & Apostolos instruens, quid aliquando essent acturi; scilicet quod modò post ipsius resurrectionem, Judæis Verum cùm omnia ad orationis perfectio- resistentibus Evangelio ad gentes essent tran- situri: quo autem successu id fecerit, rei ipsius naratio nos docebit: sed primus no- bis à calo gratia accersenda est. **A V E M A- RIA.**

QUEMADMODVM solent artifi- ces suorum operum non solum ideas ha- bere internas, sed etiam externa facere exemplaria, quibus conformia edant opera: Ita Deus non solum rerum perfectarum om- nium internas habet ideas, sed fecit rerum omnium externa quædam exemplaria, ad quæ cætera omnia conformantur; ea autem solent esse mensura reliquorum. Ita in natura So- lem fecit omnium lucidorum exemplar, Ig- nem omnium calidorum: quod enim in unoquoque genere est primum omnium, so- let esse reliquorum mensura. Idem fecit in fidei & longanimitati, moribus, & in virtutibus. Ita nobis dedit

Abrahamum, ut insigne exemplum fidei & obedientiæ, unde ut ait Apost. Hebr. 11. *In parabolam illum accepit: Mosem dedit in exemplum fidelitatis Hebr. 3. Et Moyses quidem fidelis erat in totâ domo ejus, tanquam famulus: Davidem in exemplum manuetu- amus, quis non credidisset, eam ab ipso ex quo plurima hunc in locum transfe- exemplum: 3. Reg. 19. Zelo zelatus sum, remus: considera omni beneficio dig- pro Domino Deo exercituum, quia reliquerunt nam mulierem fuisse, & ut me paclum tuum filij Israël, &c. Et ut innumeros lius tibi persuadeas, audi narra- præterea optima orationis specimen, & quousque vires ejus perveniant, in Muliere ecce Mulier Chananæ à finibus Chananaæ exprefsic.*

Et primò quidem ne putares obtinuisse quod voluit ratione sui meriti, genus ejus declarat; nimirum quod esset Chananæa: Marcus gentilem vocat, ut scias infidelem. Deinde ne crederes idè esse auditam quod pro se petiisset, nullam sui fecit mentionem, sed filiae suæ: *filia mea male à Damone vexatur.* Nem, & consequenter ad eius infabilitatem necessaria habuerit, illud tamen inter cætra in illa præcipuum est, atque eminet, quod suâ perseverantiâ, instantiâ, sustinentiâ, & importunitate videatur à Christo, quasi in- vito, miraculum extortisse, & quasi vim at- que violentiam intulisse: uti de orationi- bus in communi factis, dixit Tertul. Apo- loget cap. 39. Coimus in celum & con- gregationem, ut ad Deum quasi manu factâ, precationibus ambiamus orantes: hæc vis Deo grata est: Verum in ea omni a- gendi ratione, nescio utrum è duobus debe- am magis admirari; aut generosam op- pugnationem quam adhibuit illa misericor- diae Dei, eam adigendo ad succurrendum misericordie suæ; aut arduas tentationes quas Salvator suppeditavit illius patientiæ

illis egressa, clamavit dicens ei: Miserere mei. eam deterruisset, ipsam Hierusalem profecto fili David, filia mea male à Damōnō vexatur.

1. Qualitatem mulieris notat, erat enim Chananaea, quam vocem cum audieris (inquit Chrysost.) non poteris non meminisse non poteris non meminisse quod iniquissimarum gentium illarum, apud quas ait Marcus, *neminem voluit scire; videlicet, ne leges, etiam ipius naturae, funditus eversae fuerant: Quia in te sumnum est ejus meritum, quod quanquam nullâ lege, nullis Prophetis fuisset commonita: licet nulla coram fieri vidisset miracula, sed tantum communis fama ob vicinitatem audisset: licet intelligeret Christum esse Iudeum: Iudeos autem eas gentes detestari, quoniam erant Infideles, & incircumcisæ: Vnde Marcus eam vocat Gentilem, & Græcam ex vii. non quod esset Græca genere, sed pro consuetudine Iudæorum, qui omnes Ethnicos, & à verâ religione alienos, vocare solebant Græcos, ut patet ex Actis Apostolorum, & ex Pauli Epistola Iudaico primum & Græco, quia scilicet Græci rerum apud Syros erant potiti, unde noster Interpres Gentilem vocat, seu Infidelem; sed Matthæus vocat Chananaam quia ex gente Chananaeorum erat oriunda, quorum reliquæ remanserant in terra illâ quæ olim à Chananais seu filiis Chanaan possessa fuerat: itaque, inquam, licet ipsa Evangelij prædicacionem nunquam audisset; nam Apostolis, cum prædicare mitterentur, id mandatis Christus dederat: *in viam gentium ne abierteis: alicet innumeris rationibus à petendo deterreteretur; quod dignata esset, quod externa, quod ratione totius gentis inimica, quod ratione suæ religionis non tantum contraria & abominabilis, solâ tamen suâ miseriâ & infortunio suo miseranda, audacior, & confidentior facta, plena spe & fiduciâ ad Christum accessit.**

2. Non ausa fuit ire in Iudeam, quoniam seipsum putabat indignâ; nisi enim istimor

petiisset: quod facile colligere possumus tunc ex ardore fidei ipsius, tunc ex eo quod egressa est ex finibus suis.

3. Cum Christus silentio voluisse ignotus in eam regionem ingredi; (nam ut iniquissimarum gentium illarum, apud quas ait Marcus, *neminem voluit scire; videlicet, ne Apostolis præceperat gentibus prædicaret, & palam apud eas miracula faceret, quia ex re Iudei occasionem sumere potuissent dicendi se justè illum non recipere, qui cum prophani gentibus commercium haberet;) mulieris tamen diligentia, atque studium id antevertit, unde ait Marcus *& non potuit latere nimis per ea omnia quæ fecerat, ut lateret, occulte veniendo, nec se per seipsum manifestando.**

4. Vide diligentiam atque operam quam gione alienos, vocare solebant Græcos, ut pavavit. Egressa namque à finibus suis: ac filiet ex Actis Apostolorum, & ex Pauli Epistola Iudaico primum & Græco, quia scilicet Græci domi reliquit, rata dum medicum quæteret rerum apud Syros erant potiti, unde noster filiam perire non posse: sed vide quale pietatis Interpres Gentilem vocat, seu Infidelem; sed Spe & taculum excitavit: Ecce Mulier Chananaea à finibus illis egressa, clamavit, dicens ei. Misere mei fili David, filia mea male à Damōnō vexatur.

5. Itaque non ausa ad Magistri & Domini conspectum Damōniacam filiam adducere: sed illâ domi relictâ sola ipsa ad supplicandum proficitur. Insuper ne accedit quidem sed eminùs clamat: Erat certè miserabilis res quædam, ut ait Chrysost. Mulierem aspicere, tam magno dolore coactam exclamare: mulierem (inquam) & matrem, & pro filiâ quæ male vexabatur: miserabilis res erat, exclamantem præ dolore aspicere: Clamor equidem dolorem, atque animi angustiam ostendit: Quæ vero ex dolore, atque animi angustiâ & humilitate oratio procedit, ea maximâ habet vim, atque robur: nam ut ait idem homil. s. de incomprehensibili naturâ Dei. Ex

CONCIO QUARTA DE ORATIONE.

43

potissimum orationes exaudiuntur, quæ noscit ac regem; atque ita hæc edem ac filium
presso afflitoqne animo reddantur, secun-
dum illud Prophetæ. *Ad Dominum cum*
tribularer, clamavi, & exaudiuit me: Ut e-
nīm aqua dūm per plana & ampla spatiā fer-
tur, non in altum exurgit, sed tenuem sese
quaquaversus expandit: cūn autem manu
artificum, subtus colligente stringentēque,
coacta fuerit in angustum, jam inde constricta,
omni telo velocius se in excelsum jacula-
tur, petitque regionem supernam: sic mens
humana, dum oriosa, & libertior quam ex-
pediat, degit, diffunditur, latèque disfluit:
dūm autem terum eventu asperiori, casuque
subtus coarctante, adverso sollicitatut; jam
agilis se extendit, & intentas dilucidasque,
seu claras, ac resonantes orationes mitit in
excelsum. Clamor igitur mulieris Chananæ,
vehementiam orationis ejus indicat. Quod
vero ejus clamor, oriatur ex dolore, atque
afflictione, id oratio eius satis probat: Ete-
nīm *clamavit dicens ei: Miserere mei fili Da-*
vid: Miseram se dicit, & ideo se misericordiam implorare. Nec dicit Miserere filia meæ.
sed *miserere mei:* Numilla expers sensus jacet?
Ego vero, vult dicere, illa sum, quam sensus morbi non fugit, quæ sentiens, atque in-
telligentis insano, & mille vexor ærumnis. Ea
vero ratione magis commovet, dūm ostendit
non unius tantum hicagi periculum, sed duarum;
Matri, & filiæ: Ad hæc ipsa in filiam
Matri charitas aliquid merebatur: totam
igitur in hæctu domum ostendit; unde clamat,
Miserere mei: Cūm vero addit, *filii Da-*
vid, omnes affert ad impetrandum machina-
tiones: Etenim eum Messiam, ac Christum
agnoscit, & eam fidem profitetur, quam
quotidie Dominus, tot miraculis, tot doctri-
nis, tot Scripturæ testimonijs à Iudeis exige-
bat: ipsa vero nullis eruditæ Scripturis, nec
vix miraculis provocata cum Messiam ag-

Davidis. Ejus autem potissimum meminit,
ut et Davidis mansuetudinem ac bonitatens
ob oculos poneret, secundum illud Prophetae.
Memento Domine David, & omnis man-
suetudinis ejus: Quæ verò sit sua miseria, sic
exponit, filia mea malè à Damorio vexatur.
Morbi quidem genus exponit tantummodo,
nec aliud quidpiam addit, tūm ut ostendat,
eam esse morbi, & calamitatis magnitudinem.
ut nihil gravius dici possit: tūm ut demonstret
se ita de eius misericordia confidere, ut necesse
aliud non sit quam necessitatē suā exponere.
Ita Lazaris oratores. *Ecce quem amas infirmatur:*
Medicum autem non in suam domum, ut Regulus ille adducere conatur, qui dicebat. *Veni,*
& impone manum tuam, & descendē ante-
quam moriatur puer meus: sed exposita suā ca-
lamitate, & narratā morbi filiæ suæ magnitu-
dine, misericordiam à Domino vehementius
postulabat, clamans *Miserere mei, Fili David:*
O m̄ Deus! quanta vis, quam acris violentia,
ipsoque in adiūtū quam vehemens sollicitatio!
quid non merebatur eiusmodi precatio, quid
non debebat aggressio tam violenta auferre?
Considera omni beneficio dignam mulierē,
seu personam quæ petit; Mater est quæ petit:
Pro quo petat; profiliā, quæ nec potest pro se
petere: Et quid petat; liberationem à summâ
& urgente necessitate: Et modum petendi;
quia clamat: Et quid interponat; nempe &
Dei misericordiam, & Mediatoris officium.
Verum de hoc priori conatus satis est.

Videamus con sequenter primam ipsius pa-
tientiae probationem. *Ipse autem non respondit*
ei verbum. Quam hoc novum atq; inauditum
est, ait Chrysol. Ipse quidem Iudeos ingrates
& blasphemantes nitrō inquirit, rationibus
etiam inducit, & blasphemantes rogat, & ten-
tantes non neglit: hanc autem quæ sponte
venit, quæ deprecabatur, & supplicabat, quæ

quānquam nullā lege, nullis Prophetis com-
monita fuit tantā cum reverentiā accessit, nec
responso quidem dignam putare videtur. An
1° quia ei fides deerat? hoc certè dici non po-
test. Credidit enim Iesum esse filium David,
hoc est, Messiam, & Salvatorem à Iudeis expe-
ctatum: sic quippe passim Iudæi Messiam ex-
primebant, per circumlocutionem, cùm fili-
um David vocabant: Itaque Angelus ad Mari-
am, Lucæ 1. *Dabis illi Dominus Deus sedem Da-*
vid Patris ejus. Credidit etiam posse, & velle
quibuslibet salutem afferre, etiam indignis:
itaque licet talem se nosset, non dubitavit ab
eo sanitatem filia depositare. Credidit etiam
eius potestatem superiorem esse Dæmoniacā
virtute, neque putavit illi opus esse oratione,
aut precibus, aliorum more, ut filiam suam sa-
naret, sed potestate suâ id posse efficere, etiam
absentem: unde non dicit, ora Deum pro me,
aut descende ad filiam meam, sed tantum, *mi-*
serere mei, & adjuvame. Denique credidit il-
lum unicum esse Salvatorem divinitus datum
hominibus: itaque ad illum solum confugit,
& illum majora posse patrare, quam filiam su-
am a Dæmons liberare, ideoq; hoc miracu-
lum vocavit tantum nitam. An 2. quia non sa-
tis habebat fiducia? Sed vide qualem habuerit
ut derelicta domi filia eum secuta sit, nec di-
miserit donec obtinuerit, quasi certa esset se
obtenturam. Quis porrò misericordia flexus
non fuisset, cùm pro laborante filia ita humili-
liter supplicantem, oculis cerneret? nec enim
quasi digna, nec quasi debitum efflagitans adi-
git, sed misericordiam petebat, & calamitates
suas tragicā oratione narrabat. Nullo tamen
responso digna vita est. Certè hīc liceat usur-
pare quod alicubi dixit S. Augustinus, cùm
quidam ip̄s̄ amicus oraret cum lacrymis &
ejulatu secundus à Chirurgo ob fistulam, affi-
stantibus precanti multis Episcopis, è quibus
unus erat Augustinus: Domine si tales preces
non exaudis, quas exaudis? Audierant sanè
multi eum adeo esse misericordem; quia cir-

cumiens civitates, & pagos Iudææ, ægrotos
omnes curabat: hanc tamen vident malorum
suum remedium depositum, repellit:
Multi forsitan eorum, qui aderant, aut quia au-
dierant scandalum passi sunt, ipsa verò nec
commota quidem fuit: Quid dico, multos
qui audierant, cùm discipulos ipsos mulieris
calamitate comotos, fuisse non dubitem, non
tamen ausi sunt dicere concede quod ipsa pe-
tit, rati aliquid subesse in silentio Christi.

Ipsa itaque 2. rem de integro aggreditur, ac
discipulos interponit atque interpellat: audi
enim quid dicat Evangelista. Et accedentes Dis-
cipuli ejus, rogabant eum dicentes, dimittit eam:
quia clamat post nos: quasi aliquid minus ipsa
mereretur, Apostolos interponit: quasi nim-
um audax fuisset, quæ per se tantum Domi-
num adiisset: putavit itaque se per ejus dome-
sticos obtenturam, quod per se obtainere non
potuerat. Ad hæc ne uni tantum molesta esset,
omnes simul & discipulos & Magistrum in-
terpellabat. *Quia clamat post nos:*

Sed audi alteram etiam ejus constantiæ
probationem: Qui enim rogantem mulierem
dignatus non fuerat responso, ita Apostolus
pro ea rogantibus responderet, ut omnem ipem
imperandi præcidere videatur. *Non sum (in-*
*quit) missus nisi ad oves quæ perierunt domus Is-
raël.* O vocem ipso silentio accerbiorem! Si
ipsa loquitur, Christus non responderet: Si Apost.
interce dunt, ita responderet, ut omnē spem exi-
mat; neq; enim de suâ voluntate aliquid dicit.
Etenim si nollet, precib⁹ flecti posset, sed im-
possibilitatem ostendit, & quod non debeat,
itaque nec fieri possit; quoniam cùm non agat
nisi missus, ac tantum ad oves Israël sit missus,
nil alij ab ipso sperare possint: quid hic igitur
mulier speraret, cùm ne fieri quidem posse
speraret? Ad hæc cùm videret patronos ipsos,
& eos, Apostolos, repulsam passos esse: im-
mò cum eos videret tali repulsa in silentium
esse redactos, jamque rogare desisse, quod te
frustra rogaturos cognoscerent, quid ipe-
rc

re ipsa ulterius poterat? Quid igitur mulier stus non ab initio illâ usus est, durior enim for-
posteaquam hoc audivit? Nûm tacuit, ac de-
stigit, aut alacritatem remisit? nequaquam :
sed magis instabat: Nos verò non ita: Nam
cùm id non assequimur, quod volumus, desi-
stimus cùm propterea à magis instare oporteret.
Verùm quem non perplexum reddidisset ta-
lis responsio? quem ardorem non fregisset? fin-
gas re illius mulieris loco fuisse, & tibi sic à
Christo responsum; quam citò desperasses?
Attamen non desperavit mulier, sed cum vi-
det patronos suos nihil effecisse, pulchrâ
quadam inverecundiâ inverecunda fuit.

Audi itaque tertiam ejus instantiam, atque
hinc disce, quam in oratione constans, quam
pertinax, quam perseverans, quam importu-
nus esse debeas: Cùm enim à principio in-
conspictu in venire aula non fuisset, dicunt si-
quidem Apostoli, quia clamat post nos: quo
tempore consentaneum videbatur, ut ipsa re-
b⁹ desperatis longius abiret, aut ad suos rever-
teretur: Tunc, ut ait Evangelista, illa venit, id est
accessit, & adoravit eum, dicens, Domine, adju-
vame. Quid hoc est mulier? Num plus habes
fiducia quam Apostoli, num plus virium? Fi-
duciae (inquit) & virium nequaquam: quin &
pudore abunde suffundor: attamen ipsam in-
verecundiā pro supplicatione propono.
Non meritis fulta accedo, sed miseriā, & im-
portunitate: ut spero meam fiduciam, & li-
bertatem verebitur, eumque mea tanget ca-
lamitas: satis sum misera, ut succurrere mihi
velit: satis sum infelix, ut importuna fieri pos-
sim: & tamero importuna ut obtineam
tandem quod peto. Sed quid hoc ô Mulier?
Annon ipsum audivisti dicentem, Non sum
missus, nisi ad oves qua perierunt domus Israël?
Audivi (inquit) sed ipse Dominus est: prop-
tereà non dicebat, ora, & precare, sed misererere
mei, sed adjuvame: sic missus est ad oves Isra-
él ut esset & illarum & omnium Dominus.

Audivisti tertiam mulieris instantiam, audi-
etiam tertiam virtutis ipsius probationem, cui
similem nullibi unquam leges. Certè Chri-

stus non ab initio illâ usus est, durior enim for-
tasse visa fuisset; sed cùm mulierem, per mi-
nores probationes expertus fuisset, tūm de-
mùm ipsam summâ istâ probatione exercet.
Quid igitur? ipse Christus prioribus non fuit
contentus repulsis, sed rursum auxit despera-
tionem, dicens: Non est bonum sumere panem
filiorum, & mittere canibus. Suavius, & optati-
us non responderat, quando ipsâ clamante,
non respondit ei verbum: nam beneficium pe-
tebatur, quod ipse poterat non concedere,
neq; enim petebatur ut debitum, sed quod
gratuitò daretur, & quod poterat negari, præ-
sertim cum longius abesset, quasi clamantem
non audisset, aut quid veller, nesciretur: Quod
Apostolis responderat, ferendum videbatur;
nam voluntatem suam non causabatur, sed al-
terius quasi imperium: Non sum missus nisi ad
oves, qua perierunt domus Israël: Nunc verò, non
jam ad alios caulam traducit, nec se affirmat
non esse missum, sed præsentem, & in genua
postramat, contumeliâ afficit, alijs postpoait,
atq; canem appellat, quâ appellatione nulla
vilior, nulla contumeliosior singi potest. Non
est bonum, καλὸν, hoc est honestum. sumere pa-
nem filiorum, & mittere canibus: Iudæos, non o-
ves, ut priùs, sed filios, ipsam verò canem ap-
pellat: incongruum autem ait esse, quæ dan-
tur Iudæis ut filiis, illi projici tanquam cani:
Quid illud tandem est? quantò illa ferventius
orat, tantò ipse vehementius retrudit? quis
non offensus discederet, quis non indignare-
tur? quis non quereretur se contumeliâ ap-
petitum? si negandum fuit beneficium, non-
ne satis fuit non dare, præsertim tam necessa-
rium, & tam afflictæ & perditæ mulieri, quod
tanto dolere, & tantis lacrymis petebatur,
quodq; tam facile donari poterat, & quod à
donante, tam facili, tam benefico, & in om-
nes tam propenso petebatur; quæ omnia ad
dandum impellebant?

Quid h̄c mulier faciet? sperabit, opinor,
ut Christus aliud faciat, quam id ad quod
missus est? ut id concedat, quod incon-
gruum

gruum est, & inconveniens? sperabit, ut qui quemadmodum apud Iudeos, miracula faciem asperè locutus est, qui cum tantâ contumeliâ reiecit, factis tamen sit amabilis ac liberalis? Audi mirabilem Mulieris constantiam, & virtutem: Audi vim mirabilem orationis: atque ab exemplo mulieris disce, quantum valeat deprecationis instantia, atque importunitas. Ab ipsis Christi verbis deprecatori am orationem connectit, & quartò vehementius instat, atque pertrumpit: *Etiam Domine (inquit) nam & catelli edunt de micis quae cadunt de mensâ dominorum suorum: sensus est. Tu me canem vocas, etiam Domine, me canem agnosco, canis sum, hoc fateor: sim sane canis, nam & catelli comedunt de meis, quæ cadunt de mensâ dominorum suorum: itaque saltem de micis debeo comedere: Vide 1. Mulieris hujus maximam humilitatem, quæ non iraefitur, neque offenditur, dum canis appellatur, sed magis ipsamet se canem appellat; Item non invidet Iudeis, cùm audit eos vocari filios, immò ipsa Dominos suos illos appellat: Vide 2. constantiam, nullâ enim ratione patitur se dimoveri à fiduciâ obtinendi: Vide 3. prudentiam, quâ sic artipuit Christi responsonem, ut eum verbis suis quasi illigarit: nam ex responsonione Christi, concludit sibi concedendum quod petebat: Itaq; quod disputantes vulgo dicere solemus, cùm adversarius aliquid dicit, quod maximè nobis putat adversari, nos autem existimamus, causam nostram maximè juvare, indèq; argumentamur, id ipsa nunc præstat dicens: Hoc est quod volo me esse canem, *nam & catelli edunt de micis, quae cadunt de mensâ dominorum suorum: Micas appellat minora, ac min⁹ frequenter miracula, ut Theophylactus annotavit;* Quasi dicat non peto à te, ut passim hic, sicut apud Iudeos, miracula facias, ut cœcos cures, lìa tua: sed magna est fides tua, *sicut tibi sicut vis: mortuos exsuscites; sed unum tantum, & suā quasi diceret, quod fieri, viri quia vis: ac naturā minus difficile, ut Dæmonem à filiâ ne existimes, id gratiâ assentationis dictum, meā expellas;* Cùm verò ait *quæ cadunt de rerum enventus fidem matris ostendit, nam mensa: significat non rogare se, ut ex professo, sanata est filia ejus ex illâ hora.* Denique cùm d-*

Quid expectatis, Auditores, ex eâ instantiâ secutum, nisi Christum quasi nolente, vietum, atque adactum esse ut faceret, quod misera mater sic postularat: Ut autem scias vietum fuisse, audi concedentem, sed potius audi exclamantem: *O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis.* Et sanata est filia ejus ex illâ hora. Vide quanta sit virtutis præstantia: non tantum obtinuit quod petebat, sed quod majus est, virtutis approbationem, & commendationem, immò & admirationem: Tu verò non admiraberis, quod vel Christus admiratur! *Fiat tibi sicut vis:* hoc est tantæ fidei, & constantiæ negari nihil potest. Atqui dixeras, non esse bonum, neque honestum mittere canibus panem filiorum: at quod per se non erat honestum, id precationis instantia fecit honestum, & bonum: Sicut quæ erat extranea, & alienigena, immò indigna, & canis, eam tamen precum frequentia dignam fecit, non tantum ut inter filios censeretur, sed etiam ut multis laudibus honestata dimitteretur: dixit enim, *O mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis:* In primis, ac si diceret, fides quidem tua, majora quam petis, posset impetrare, veruntamen fiat, sicut vis: si plura, si majora voluisses, impetrare potuisses: fiat itaq; sicut vis: hæc vox illi affinis est (ait Chry.) quâ dictum est, fiat coelū & factū est cœlū: & sanata est (inquit textus) *filia ejus ex illâ hora,* vocem enim dicens effectus est secutus. Deinde uti scias non parum ab ipsâ ad curationem filiæ fuisse collatum, ideo non dixit Christus: Sanetur si apud Iudeos, miracula facias, ut cœcos cures, lìa tua: sed magna est fides tua, fiat tibi sicut vis: mortuos exsuscites; sed unum tantum, & suā quasi diceret, quod fieri, viri quia vis: ac naturā minus difficile, ut Dæmonem à filiâ ne existimes, id gratiâ assentationis dictum, meā expellas;

zit, si tibi sicut vis, ostendit, nihil ab Apost. in dispositus ad recipiendum, & paulatim orando disponitur: Hoc significavit Augustinus serm. 5. de verbis Domini. Petendo, & querendo crescis, ut capias.

stoli, rogarunt & ipsa: & ad illos quidem dixit, Non sum missus, nisi ad oves quae perierunt domus Israël: quando autem ipsam et accessit, & perseveravit clamans, ac dicens, Etiam Domine, nam & catelli edunt de mensa domino- rum suorum, tunc beneficium dedit, & ait, fiat tibi sicut vis: Vides quomodo repulit, cum alijs precarentur: ubi verò ipsam et orans pro Sole clarius patuit quantum vim obtineat in oratione perseverantia.

Ceterum congruentissimè hanc conditi- onem ad impetrandum Deus instituit: Sæpè enim expedit, ut Deus non statim concedat, quæ petuntur ob multas rationes à SS. PP. al- latas. Ex multis quas afferunt, paucas subjiciā.

I. Esse potest, Quia cùm ferè sola necessi- tas ad orandum nos impellat, sit ut si statim obtineamus ab oratione desistamus: Deus igitur adamator hominum, eos diutius deti- net, ut cogat secum esse diutius, atque versari, uti Patres solent facere, qui liberis dare pro- crastinant quæ dare volunt, ut eos diutius se- cum habeant: nōrunt enim filios, ubi obti- nuerint quod volunt, discessuros. Audi Chry- soft, homil. de Pœnitentiâ. Ne dixeris mul- tum oravi, nec exauditus sum: Etenim velid sæpe tuæ utilitatis sit gratia: novit enim quod piger es, & animum despandes, & si compos- voti fueris, abis jam non orans, & per oecafionem orationis, pertrahitte, quod crebrius Deum alloquaris, orationēque exciteris: Nam si cā in necessitate existens, atque indi- gens pigritaris, neque orationi insistis; quid- nam egeris horum, si nullo indigneris? itaque id tibi facit, quo frugi tibi res fiat, nolens te jugi absistere oratione.

2. Causa est, Quia sæpe qui petit, non est imperiosè, quod statim velis impetrare, vult

3. Causa. Quia vult cogi, & gaudet manus conserere cum creatura suâ: Id expressum in Iacob Luctatore, qui non aliam benedictio- nem obtainere potuit, quâm eam, quam vio- lenta extorsit & perseverantia: non dimittam te donec benedixeris mihi: Guerricus Abbas Ignaciensis serm. 2. in Nativ. S. Ioannis Bapti- stæ. Bona igitur violentia, quæ benedictio- nem extorsit: fælix lucta, qua Deus homini succubuit, viætusque viætorem, gratia bene- dictiōnis, & honore sanctioris nominis mu- neravit: Vide autem in quo consistat ea lucta: subdit enim: An non tibi cum Angelo, immo cum Deo ipso luctari videris, quando quoti- die præproperis tuis votis resistit? Clamas ad eum, nec exaudit te: vis accedere ad eum, & repellit te: Decernis rem, & in contrarium ti- bi cecidit: O dissimulatrix clementia, quæ duritiam te simulas! Quanta pietate pugnas adversus eos pro quibus pugnas? licet enim haec celes in corde tuo, scio tamen quia diligis diligentes te: & immensa multitudo dulcedinis tuae, quam abscondisti mentibuste. Noli igitur desperare, constanter age felix anima, quæ cum Deo luctari coepisti: amat utique vim ab- te pati, desiderat à te superari. Unde subdit. Si

qua videtur tibi adversari difficultate, aut du- ritia, ne sis pusillanimis, sed intellige qua- mente id faciat. Nempe ut contrarietate ipsa- tibi acutum animum: sicut solet esse natura ma- gnanimorum, ac fortium, ut vires exercitet, constantiam probet, multiplicet victorias, augeatque coronas.

4. Causa. Quia sæpe oratio melior est ea re, quam petis, melius igitur fuerit te diutius orare, quam re accepta desistere: Hoc signi- ficavit Nilus de Orat. cap. 32. Ne petas à Deo

enim te beneficio afficere in oratione perse-
verantem : Quid enim beatius, quid excel-
lentius, quam cum Deo colloqui, & usu ejus
detineri, & conversatione ?

5. Quia s̄epe quod peritum non est tunc
utile, erit autem postea : ut quod petebat
S. Petrus cùm dicebat *bonum est nos hic esse,*
tunc enim erat, non tempus quietis & frui-
tionis, sed certaminum.

6. Vt res postulata majori in pretio ha-
beatur, & in desiderio sit, ac diutius cu-
stodiatur : Augustinus loco citat s̄. sermon.
de verbis Domini : Cùm aliquando tardius
ut patientiam mulieris, omnibus monstra-
dat, commendat dona, non negat : diù tet : Nam si propter repulsam distulisset;
desiderata dulcius obtinenter : citò autem neque tardè ei donasset, & nos minimè a-
data vilescent : Servat tibi DEVS, qnod
non vult citò dare, ut & tu discas, magna
magnè desiderare : Basilius in Constitut.
Monasticis cap. 1. Eâ re fortasse differt
multos amittat, n̄e neglecto DEI mu-
nere aternâ vitâ indignus efficiatur. Quid
enim profuit Salomoni, citò sapientiæ do-
num invenisse, quod postea erat amissu-
rus ? Proinde noli unquam animum de-
spondere, nisi celeriter invenias, quod ro-
gas : Si enim intellexisset Dominus, te si
celeriter impetrasset, id nequaquam esse
amissurum ; sine dubio, quæ ejus est bo-
nitas, ultrò ipse tibi, nullo tuo rogatu de-
tulisset : nunc verò tibi prospiciens, hoc fa-
cit : Etenim si qui talentum quod acce-
perat, & salvum custodierat, is tamen pro-
pterea quod illud ad questum non contu-
lerat, condemnatus fuit, quomodo non

verisimile est eum multò graviùs mulctatum
iri, qui illud etiam amisserit ?
7. Vt fides exerceatur, nam si statim dare-
tur, quidquid postulatur, eslet potius expe-
rientialia quædam quam fides : fides enim
maximè exercetur in illâ expectatione, &
sustinentiâ.

8. Vt aliquando fides orantium demon-
stretur, quemadmodum in muliere Cha-
nanæ : nam ut ait S. Chrysostom. de Diver-
sis serm. 27. in fine, docet Christus quod
dare distulerit, non ut eam repelleret, sed
ut patientiam mulieris ab initio usque ad fi-
nem, fortitudinem; *Simitte eam* (inquunt)
quia clamat post nos : Vos auditis vocem, e-
go mentem video : scio quid dictura sit : No-
lo thesaurum mentis ejus occultum perma-
nere, sed expecto, & fileo, ut manifester-
tur, & omnibus clarus fiat. Aclicit nullæ
tales essent rationes, nihilominus tamen,
quia Deus talem posuit, ad imperrandum
necessariam conditionem, illa nobis subven-
da est.

Verūm quia in omnibus prudentia exhib-
enda est, etiam illa perseverantia secundum
regulas prudentiæ sic regenda est : 1. Vt
nunquam ab oratione desistamus, aut pro-
pter dissidentiam, aut propter animi de-
jectionem, aut propter impatientiam. 2. Vt si fiat oratio pro bonis temporalibus, in-
terdum ex dilatione concessionis, vel ex-
aliis successibus aut effectibus, sumi possit
conjectura, non placere DEO concedere
quæ petuntur. Et tunc desisti possit à tali
petitione, cum humili submissione, & con-
formitate cum divinâ voluntate, semper
credendo, ita nobis fuisse expediens : sicut in
universum faciendum est quando evidenter
con-

constat nostrum desiderium , & petitionem non successisse. Quando vero petitio est de bonis spiritualibus , non est facilè desistendum, tūm quia talis oratio per se semper utilis est, tūm quia sāpe impetrat, & habet suum effectum , quamvis nos lateat : ut si quis petit remotionem tentationis, quā semper appetitur, non propterea desistere debet; quia fortasse , vel per illam orationem impedientur aliæ tentationes , quæ essent magis noxiæ ; vel ista suo tempore tolletur, quando nimis erit expediens ; aut si duraverit , durabit etiam victoria impetrata per tales orationes : Denique sāpe accidit, ut quæ pertinuerit, non accipiamus , ut scilicet rectiora nobis donentur , secundūm illud Augustini epistolā 34. ad Paulinum : Bonus autem Dominus qui non tribuit sāpe quod volumus , ut quod mallemus attribuat. Vide autem inter duas ultimas orationis conditiones, mirabilem circulum, nam fides , & fiducia perseverantiam affert, ut enim de Abraham dixit Apostolus , *Non habuitas diffidentia, sed confortatus est fide.* Roman. 4. Ita vice versa perseverantia fiduciam accedit : Nam nihil magis fiduciam promovet ; quam conditionum impletio : cum certum sit fidei, si nihil obstat ex parte nostra, DEVM suam promissionem impleturum : Adde quod cum DEVS dat perseverantiam in petendo, signum est velle largiri id quod inspirat, ut petatur:

Vnum non prætermittam , sāpe orationem fieri, cum tanto fervore, & intensione,

ut ista perfectio diuturnitati atque perseverantiae æquivaleat : qua de causa dixit Christus , *oportet semper orare . & non deficere :* id est , non deficere, quo usque oratio eum habeat perseverantiae gradum, quem requirit, præstantia rei petitæ in oratione , aut tanto fervore fiat ut suppleat perseverantiam, uti patet in Publicano , in Centurione, in Parre Lunatici , & singulariter in nostra muliere Chananæa, & aliis multis.

Ex quibus omnibus veram rationem habemus cur passim nostræ orationes non exaudiantur : *Petitis enim & non accipitis , eo quod male petatis :* Quām enim frigidè, quām supine, quām oscitanter. Anna rogavit cum lacrymis & impetravit : *Quin cum DEO luctaris, & pugnas ; nec dimittas nisi bencidexerit tibi ?* Pete, quāre, pulsa , lacrymare, ingemisce, clama, obsecra , obtestare , insta opportunè, importunè, certa, laetare, impelle, coge, vim infer, ne dubites, obtinebis : si non quod petis , certè quid melius : si non cum petis , aliquando tamen. *Deus fidelis permanet , seipsum negare non potest ,* hoc promisit, hoc stipulatus est, hoc juravit. Tu felix cuius gratia Deus juravit : Infelix qui nec DEO juranti fidem habeas : Pete itaque ut habeas, quāre ut invenias, pulsa ut tibi aperiatur : sed pete aliquid DEO dignum : quāre quod reperisse, sit felicitas : pulsa , ut cum apertum tibi fuerit , introreas in gaudium Domini tui.

Amen.

FERIA